

เพิ่มนิยาม ““ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า” ให้หมายความรวมถึงอนุพันธ์หรือสิ่งอื่นใดที่ได้มาจากสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่าที่สามารถตรวจสอบหรือจำแนกได้โดยเอกสารกำกับ หรือบรรจุภัณฑ์ หรือเครื่องหมาย หรือฉลาก หรืออื่นๆ ว่าเป็นของสัตว์ชนิดนั้นๆ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

เพิ่ม“ผลิตภัณฑ์” ใน มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ เรื่องการนำเข้าส่งออก หรือนำผ่าน แก้ววรรคสองของมาตรา ๒๓ ให้สอดคล้องตาม CITES ยิ่งขึ้น

แยกให้ชัดเจนระหว่างการควบคุมการนำเคลื่อนที่สัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่าภายในประเทศตามมาตรา ๒๕ และการนำเคลื่อนที่สัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า เพื่อการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ตามมาตรา ๒๘

เพิ่ม “ผลิตภัณฑ์” ในมาตรา ๕๕ กรณีช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้ ซึ่งสัตว์ป่า ซากฯ ผลิตภัณฑ์ฯ ผิดกฎหมาย จำคุกไม่เกิน ๑ ปี/ปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท/ทั้งจำทั้งปรับ

เพิ่ม เพดานอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต/ใบรับรอง ให้นำเข้าส่งออก นำผ่าน เป็น ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท

บทเฉพาะกาล ให้บรรดาค่าขอ ใบอนุญาต ใบรับรอง กฎ ระเบียบ ฯลฯ เดิม ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการกำหนดใหม่ตามกฎหมายนี้

แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๑ ซึ่งเป็นข้อกำหนดในการดำเนินการกับสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า ผลิตภัณฑ์จากซากของสัตว์ป่า ชนิดที่กำหนดให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองเพิ่มเติมโดยให้ผู้ครอบครอง สัตว์ป่าฯ ซากฯ ผลิตภัณฑ์ฯ แจ้งการครอบครองภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ

๖๑(๑) สัตว์ป่าฯ
- ไม่ครอบครองต่อไป จำหน่ายให้สวนสัตว์ฯ หรือสถานเพาะพันธุ์ฯ (เฉพาะชนิดเพาะพันธุ์ได้ตาม ม. ๑๗)
- กรณีเป็นชนิดที่เพาะพันธุ์ได้และประสงค์จะเพาะพันธุ์ฯ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเพาะพันธุ์ฯ
- ประสงค์จะครอบครองต่อไป เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ/ออกใบอนุญาต/ใบรับรอง

๖๑(๒) ซากฯ/ผลิตภัณฑ์ฯ
- แจ้งแล้วฯ ครอบครองต่อไปได้/ออกใบรับรอง
- ซากฯ/ผลิตภัณฑ์ฯ เพื่อการค้า แจ้งแล้วจำหน่ายต่อไปอีก ๓ ปี โดยต้องออกหนังสือกำกับฯ ให้ผู้ซื้อ และเมื่อครบกำหนด ๓ ปี ครอบครองต่อไปได้แต่จำหน่ายไม่ได้

๖๑(๓) สัตว์ป่าฯ ซากฯ ผลิตภัณฑ์ฯ ชนิดที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๒๓
- แจ้งการครอบครองพร้อมแสดงพยานหลักฐานการได้มา

พยานหลักฐาน
- เอกสารอนุญาตนำเข้า พ.ร.บ.สงวนฯ ๒๕๓๕ และหากเป็นสัตว์ป่า ซากฯ ผลิตภัณฑ์ฯ ที่มีที่มาต่อเนื่องจากที่นำเข้ามาแล้ว ให้ยื่นเอกสารแสดงรายละเอียดการสืบพันธุ์หรือการค้าได้มา
- ได้มาก่อน พ.ร.บ.สงวนฯ พ.ศ. ๒๕๓๕
ใช้บังคับ ได้แก่ เอกสารอนุญาตนำเข้าตามกฎหมายอื่นๆ , เอกสารหลักฐานทางราชการ , หนังสือรับรองของผู้ครอบครองพร้อมพยาน

ได้มาอย่างถูกต้อง
- ครอบครองต่อไปได้
- จำหน่ายสวนสัตว์ฯ/สถานเพาะพันธุ์ฯ (ชนิด ม.๑๗)
- กรณี ซากฯ/ผลิตภัณฑ์ฯ เพื่อการค้า ให้จำหน่ายได้ ๓ ปี
- ใช้ ๖๑(๑) และ ๖๑(๒) โดยอนุโลม และสอดคล้อง CITES

ได้มาไม่ถูกต้อง
- ตกเป็นของแผ่นดิน
- ส่งมอบกรมฯ

พระราชบัญญัติงาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๓ กำหนดนิยาม
“ช้าง” หมายความว่า ช้างที่เป็น
สัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วย
สัตว์พาหนะ
“งาช้าง” หมายความว่า งา
ขนาบ หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจาก
งาหรือขนานของช้าง
ซึ่งที่ยังมีชีวิตหรือที่ตายแล้ว
 ฯลฯ

มาตรา ๕ ให้การนำเข้า ส่งออก
หรือนำผ่าน ซึ่งงาช้างต้องได้รับ
อนุญาตและต้องปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนด ฝ่าฝืนมีโทษตามมาตรา
๑๓ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี/ไม่เกิน
๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ทั้งจำทั้งปรับ

ให้อำนาจอธิบดีฯ กรณีมีเหตุอันควรสงสัยออก
คำสั่งให้นำเอกสารหรือหลักฐานมาพิสูจน์ว่าเป็น
งาช้างที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ
หากไม่สามารถพิสูจน์ได้งาช้างนั้นตกเป็นของ
แผ่นดินและต้องส่งมอบกรมอุทยานแห่งชาติฯ
(สั่งให้พิสูจน์โดยการตรวจ DNA ได้)

เหตุอันควรสงสัย ได้แก่

(๑) เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับงาช้างมีข้อ
พิรุธ เช่น มีการปลอมแปลง แก้ไข ลบเลือน
หรือมีรายละเอียดต่างๆ ที่ไม่ชัดเจนหรือไม่
สอดคล้องกับสภาพของงาช้างนั้น

(๒) ลักษณะ ขนาด น้ำหนัก รูปร่าง
จำนวน ไม่สอดคล้องกับบัญชีชนิดและจำนวน
งาช้าง ข้อชี้แจงหรือเอกสารการได้มาซึ่งงาช้าง
นั้น

(๓) มีการแจ้งเหตุหรือมีข้อร้องเรียนที่มีผู้
แจ้งหรือผู้ร้องเรียนชัดเจนสามารถตรวจสอบได้
และมีข้อมูลหรือมีพยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือ

(๔) มีข้อมูลหรือมีพยานหลักฐานที่
น่าเชื่อถือที่ได้มาจากการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ที่
เกี่ยวข้องว่างาช้างนั้นมีไซงาช้างที่ได้มาจากช้างที่
เป็นสัตว์พาหนะ

มาตรา ๔ มาตรา ๑๘ ให้การค้า
งาช้างต้องได้รับอนุญาตและ
ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนด
ฝ่าฝืนมีโทษตามมาตรา ๑๓ จำคุกไม่
เกิน ๓ ปี/ไม่เกิน ๖,๐๐๐,๐๐๐
บาท/ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖ มาตรา ๑๙ ให้การ
ครอบครองงาช้างต้องแจ้งการ
ครอบครองต่อเจ้าหน้าที่ ฝ่าฝืนมี
โทษตามมาตรา ๑๔ ปรับไม่เกิน
๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๗ ให้ผู้ครอบครองงาช้าง
ต้องแจ้งการโอน การ
เปลี่ยนแปลงสถานที่ครอบครอง
การแปรสภาพหรือเปลี่ยนรูปร่าง
งาช้าง ฝ่าฝืนมีโทษตามมาตรา
๑๔ ปรับไม่เกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐
บาท

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีประกาศ
ยกเว้นการแจ้งการครอบครอง
งาช้าง (ยกเว้นให้หน่วยงาน
ของรัฐทุกลักษณะและขนาด
สำหรับบุคคลทั่วไปยกเว้น
เฉพาะการครอบครอง
ผลิตภัณฑ์เพื่อใช้สอยส่วนตัวใน
ปริมาณจำกัด (ประเภทไม่เกิน
๒ ชั้นต่อคน รวมทุกประเภท
ไม่เกิน ๔ ชั้นต่อคน และ
รวมทั้งครัวเรือนไม่เกิน ๑๒ ชั้น
ต่อครัวเรือน และรวมน้ำหนัก
ไม่เกิน ๐.๕ กิโลกรัมต่อ
ครัวเรือน))

มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ และ
มาตรา ๑๒ ให้อำนาจ
พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อการ
ตรวจสอบและปราบปราม
ตาม พ.ร.บ. นี้ (ตรวจสอบ
ค้น อายัด ยึด จับกุม)

มาตรา ๑๐ ให้ผู้เกี่ยวข้อง
อำนวยความสะดวกตาม
สมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่
ในการปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้ ฝ่าฝืนมี
โทษตามมาตรา ๑๕ ปรับไม่
เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ ให้มี
คณะกรรมการเปรียบเทียบ
โดยมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ
กรณีความผิดที่มีโทษปรับ
อย่างเดียว

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่า
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมรักษาการ
พระราชบัญญัตินี้

การแจ้งครอบครองงาช้าง

งาช้างบ้าน

- พ.ร.บ. งาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘
- งาช้างและผลิตภัณฑ์งาช้าง

มีอยู่ก่อนกฎหมาย **แจ้ง**
๒๒ ม.ค. - ๒๑ เม.ย. ๕๘

ได้มาหลังกฎหมาย
- แจ้งภายใน ๓๐ วัน

สถานที่รับแจ้ง

- กทม. อส.
- ตจว. สบอ. ๑-๑๖ และสาขา
- ส่งแบบฯ ทางไปรษณีย์ ถึง อส./สบอ.
- ตู้ ปณ ๕๕๕ ปณศ.จตุจักร กทม. ๑๐๙๐๐

ต้องแจ้งการโอน เปลี่ยน
ที่ครอบครอง แปร
สภาพ เปลี่ยนรูปร่าง
ต่อ จนท.

งาช้างแอฟริกา

- พ.ร.บ. สงวนฯ พ.ศ. ๒๕๓๕
(แก้ไขโดย ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๗)
- กำหนดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง.
- ตัวช้างฯ ซากฯ ผลิตภัณฑ์

ม.๖๑(๓) **แจ้ง ๑๕ มี.ค. - ๑๑ มิ.ย. ๕๘**
- แสดงพยานหลักฐานการได้มา

จนท. ตรวจสอบแบบแจ้งฯ
ออกใบรับแจ้งการครอบครอง

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้อง

ตกเป็น
ของ
แผ่นดิน
มอบ อส.

ตรวจสอบ/ทำเครื่องหมาย

อส. ออกใบอนุญาตฯ/
ใบรับรองฯ

เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง
ห้ามค้า ตัวช้างฯ/งาช้างฯ/
ซากฯ/ผลิตภัณฑ์ฯ

App. I, CITES

ห้ามนำเข้า ส่งออก นำผ่าน ซึ่งตัวช้าง/งาช้าง/ซากฯ/ผลิตภัณฑ์ฯ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า

การขออนุญาตค้างาช้าง

- ค้างาช้างอยู่ก่อนกฎหมาย
- ยื่นคำขอฯ ภายใน ๙๐ วัน
- ต้องแจ้งครอบครอง
งาช้าง/ผลิตภัณฑ์
- ทำการค้าต่อไปได้

อส. ออกใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์
ในกฎกระทรวง ตาม ม.๔

งาช้างบ้าน/ผลิตภัณฑ์

- จัดทำบัญชีการค้าได้มา/
การแปรรูป/การค้า
- ปฏิบัติตามประกาศ อส.

รายใหม่ประสงค์จะขอค้างาช้าง
หลังมีกฎหมาย
- ต้องมีกฎกระทรวง ม.๔ ก่อน

ยื่นบัญชีสินค้างาช้างที่มีเพิ่มเติมให้
จนท. ตรวจสอบก่อนจึงจะค้าได้

ผู้รับใบอนุญาตฯ ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง
ฝ่าฝืน อส. สั่งพักใช้/เพิกถอน ใบอนุญาต

กรณีมีเหตุอันควรสงสัย อส. มีอำนาจ สั่งให้นำพิสูจน์ว่าเป็นงาช้างที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วย
สัตว์พาหนะ หากไม่สามารถพิสูจน์ได้งาช้างนั้นต้องตกเป็นของแผ่นดินและต้องส่งมอบ (สั่งให้
พิสูจน์โดยการตรวจ DNA ได้)

เหตุอันควรสงสัย ได้แก่

(๑) เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับงาช้างมีข้อพิรุธ เช่น มีการปลอมแปลง แก้ไข ลบเลือน หรือ
มีรายละเอียดต่างๆ ที่ไม่ชัดเจนหรือไม่สอดคล้องกับสภาพของงาช้างนั้น

(๒) ลักษณะ ขนาด น้ำหนัก รูปร่าง จำนวน ไม่สอดคล้องกับบัญชีชนิดและจำนวนงาช้าง
ข้อชี้แจงหรือเอกสารการค้าได้มาซึ่งงาช้างนั้น

(๓) มีการแจ้งเหตุหรือมีข้อร้องเรียนที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนชัดเจนสามารถตรวจสอบได้
และมีข้อมูลหรือมีพยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือ

(๔) มีข้อมูลหรือมีพยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือที่ได้มาจากการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ที่
เกี่ยวข้องว่างาช้างนั้นมีใช้งาช้างที่ได้มาจากช้างที่เป็นสัตว์พาหนะ

การครอบครองงาช้าง

การค้างาช้าง

ช้างแอฟริกา (พ.ร.บ.สงวนฯ)

เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ตั้งแต่ ๑๔ มี.ค. ๕๘
หากไม่ได้รับอนุญาต ห้ามล่า/ครอบครอง/เพาะพันธุ์
ตัวช้างฯ ซากช้างฯ
ห้ามค้า/นำเข้า/ส่งออก/นำผ่าน ตัวช้างฯ ซากช้างฯ
ผลิตภัณฑ์จากซากช้างฯ
ฝ่าฝืน จำคุกไม่เกิน ๔ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ
(งาช้างฯ ถือเป็นซากฯ)

งาช้างบ้าน (พ.ร.บ.งาช้างฯ)

(งาช้างบ้าน + ผลิตภัณฑ์จากงาช้างบ้าน)

ข้อยกเว้นการแจ้งครอบครอง ม.๘

- การครอบครองของหน่วยงานของรัฐ
- การครอบครองของบุคคลทั่วไป โดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า อย่างละไม่เกิน ๒ ชั้น/คน รวมไม่เกิน ๔ ชั้น/คน รวมไม่เกิน ๑๒ ชั้น/ครัวเรือน และรวมน้ำหนักไม่เกิน ๐.๕ กิโลกรัม

งาช้างแอฟริกา

พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕
ห้ามค้า ตัวช้างฯ ซากช้างฯ งาช้างฯ ผลิตภัณฑ์จากซากช้างฯ
ผลิตภัณฑ์จากงาช้างฯ
ฝ่าฝืน จำคุกไม่เกิน ๔ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

งาช้างบ้าน

(งาช้างบ้าน + ผลิตภัณฑ์จากงาช้างบ้าน)

ค้าอยู่ก่อนวันที่ ๒๒ มี.ค. ๕๘
(วันที่ พ.ร.บ.งาช้างฯ ใช้บังคับ)

ผู้ค้ารายใหม่

แจ้งครอบครองงาช้าง
ในครอบครอง

ยื่นคำขออนุญาตค้างาช้าง

ยื่นคำขออนุญาตค้างาช้าง
ภายใน ๒๑ เม.ย. ๕๘

ต้องจัดทำบัญชีการค้าได้มา
บัญชีการค้าแปรรูป บัญชีการค้า

ออกหนังสือกำกับการจำหน่าย
ให้แก่ผู้ซื้อ
(เพื่อเป็นหลักฐานในการแจ้ง
ครอบครองงาช้างของผู้ซื้อ)

กฎกระทรวงเกี่ยวกับการค้างาช้าง
ตาม ม.๔ พ.ร.บ.งาช้างฯ

ดำเนินการค้างาช้างตามหลักเกณฑ์ในกฎกระทรวงฯ
ฝ่าฝืน พักใช้/เพิกถอน ใบอนุญาต

กรณีมีเหตุอันควรสงสัย

อธิบดีฯ มีอำนาจ สั่งให้นำเอกสารหลักฐานมาพิสูจน์ว่า
เป็นงาช้างที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ หาก
ผู้ครอบครองไม่สามารถพิสูจน์ได้ งาช้างนั้นต้องตกเป็นของ
แผ่นดินและต้องส่งมอบ (สั่งให้พิสูจน์โดยการตรวจ DNA ได้)
เหตุอันควรสงสัย ได้แก่
(๑) เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับงาช้างมีข้อพิพาท เช่น มี
การปลอมแปลง แก้ไข ลบเลือน หรือมีรายละเอียดต่างๆ ที่
ไม่ชัดเจนหรือไม่สอดคล้องกับสภาพของงาช้างนั้น
(๒) ลักษณะ ขนาด น้ำหนัก รูปร่าง จำนวน ไม่
สอดคล้องกับบัญชีชนิดและจำนวนงาช้าง ข้อชี้แจงหรือ
เอกสารการได้มาซึ่งงาช้างนั้น
(๓) มีการแจ้งเหตุหรือมีข้อร้องเรียนที่มีผู้แจ้งหรือผู้
ร้องเรียนชัดเจนสามารถตรวจสอบได้และมีข้อมูลหรือมี
พยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือ
(๔) มีข้อมูลหรือมีพยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือที่ได้มาจากการ
สืบสวนของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องว่างาช้างนั้นมิใช่งาช้างที่
ได้มาจากช้างที่เป็นสัตว์พาหนะ

แจ้งการครอบครอง

๑๔ มี.ค. - ๑๑ มี.ย. ๕๘

มีหลักฐานถูกต้อง
หรือพิสูจน์ได้ว่า
มีอยู่ก่อนปี ๒๕๓๕

ไม่มีหลักฐาน
ตกเป็นของ
แผ่นดิน

ครอบครองต่อไปได้

ส่งมอบ กรมฯ

ไม่แจ้งการครอบครองภายในกำหนดเวลา

ครอบครอง ตัวช้างฯ
ซากช้างฯ
ผิด ม.๑๙
โทษ จำคุกไม่เกิน ๔ ปี
หรือปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ครอบครอง ผลิตภัณฑ์จากซากช้างฯ
หรือผลิตภัณฑ์จากงาช้างฯ ไม่ผิด ม.๑๙
แต่อาจเข้าข่ายความผิดตาม ม.๕๕ ฐานรับไว้
ซึ่ง สัตว์ฯ ซากฯ หรือผลิตภัณฑ์ฯ ที่ได้มาโดย
ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย มีโทษ จำคุกไม่เกิน ๑ ปี
หรือปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มีอยู่ก่อนวันที่
๒๒ มี.ค. ๕๘

แจ้งครอบครองภายใน
๒๑ เม.ย. ๕๘

ต้องแจ้งการโอน การเปลี่ยนสถานที่ครอบครอง การแปรรูปหรือ
เปลี่ยนรูปร่างงาช้าง ในความครอบครอง

ได้มาตั้งแต่วันที่
๒๒ มี.ค. ๕๘

แจ้งครอบครองภายใน
๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้มา

ฝ่าฝืนครอบครองงาช้างบ้าน
เกินจำนวนยกเว้น ม.๘
โดยไม่แจ้งครอบครอง
โทษปรับไม่เกิน ๓ ล้านบาท

ช้างเอเชีย (ทั้งช้างป่าและช้างบ้าน) และ ช้างแอฟริกา อยู่ในบัญชี ๑ (App. I, CITES)
ห้ามนำเข้า ส่งออก นำผ่าน ซึ่งตัวช้าง/งาช้าง/ซากฯ/ผลิตภัณฑ์ฯ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า